

Apstiprināts

Valsts valodas centra direktors A. Timuška

PUBLISKAIS PĀRSKATS
VALSTS VALODAS CENTRA DARBĪBU
2004. GADĀ

Iestādes vadītāja ziņojums

1. Iestādes juridiskais statuss – tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas, īstenojot valsts politiku, kā arī uzraugot un kontrolējot normatīvo aktu ievērošanu valsts valodas jautājumos, nodrošina valsts valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.
2. Valsts valodas centrs darbojas saskaņā ar *Valsts valodas centra nolikumu* (Ministru kabineta 22.08.2000. noteikumi Nr. 293; šobrīd – Ministru kabineta 22.03.2005. noteikumi Nr. 202), savā darbībā ievērojot LR likumus, Saeimas lēmumus, Ministru kabineta lēmumus un rīkojumus.
3. Iestādes struktūra – LR Tieslietu ministrijas Valsts valodas centra sastāvā ietilpst Vispārīgā daļa un Kontroles daļa. Centra sastāvā (saskaņā ar Ministru kabineta 22.08.2000. noteikumiem Nr. 287 “Valsts valodas centra Latviešu valodas ekspertu komisijas nolikums”) darbojas arī Latviešu valodas ekspertu komisija, tās Vietvārdu apakškomisija un Latgāliešu ortogrāfijas apakškomisija.
4. Iestādes galvenie uzdevumi un prioritātes:
  - 4.1. pārraudzīt *Valsts valodas likuma* īstenošanu;
  - 4.2. reglamentēt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
  - 4.3. iesniegt priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
  - 4.4. sniegt atzinumus par personvārdu rakstību;
  - 4.5. skaidrot un popularizēt valodu funkcionēšanas pamatprincipus Latvijā;
  - 4.6. organizēt latviešu valodas aizsardzības darbu;
  - 4.7. veicināt latviešu valodas kultūras attīstību un nodrošināt valodas pareizu lietošanu;
  - 4.8. saglabāt, atjaunot un aizsargāt vēsturiski pareizos un latviskai kultūrvidei raksturīgos Latvijas vietvārdus, reglamentēt to lietošanu oficiālajos tekstos un izdevumos;
  - 4.9. veicināt latviešu valodas zinātnisko pētniecību;
  - 4.10. popularizēt latviešu valodu pasaulē.
5. Padotības iestāžu Valsts valodas centram nav.
6. Būtiskākās pārmaiņas: 2004. gadā izstrādāts jauns iestādes nolikums atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasībām (Ministru kabineta 22.03.2005. noteikumi Nr. 202); sagatavots tieslietu ministres informatīvais ziņojums “Par Valsts valodas centra kapacitāti”, paredzot iestādes administratīvās un institucionālās kapacitātes nostiprināšanu un attīstību atbilstoši veicamo funkciju un uzdevumu nozīmībai.

7. Iestādes darbības galvenie rezultāti un to izvērtējums:

7.1. Valsts pamatbudžeta programmas *Valsts valodas funkciju atjaunošana un saglabāšana* rezultatīvo rādītāju izpilde (saskaņā ar MK 1999. gada 13. jūlija noteikumiem Nr. 252 *Noteikumi par resoru programmu un apakšprogrammu rezultatīvajiem rādītājiem*):

iestāžu skaits	1
štata vienību skaits	20
izstrādātie tiesību akti	2
valsts valodas lietošanas izpildes kontrole	
iestādēs un uzņēmumos (pārbaužu skaits)	1931
sagatavotie TV un radio raidījumi	1
profesionālās sagatavotības semināri	11
sagatavotie un izdotie normatīvie un informatīvi metodiskie materiāli	2

- a. Rezultatīvo rādītāju izpilde kopumā vērtējama pozitīvi, it īpaši – ņemot vērā plānoto izmaiņu kavēšanos ierēdņu un darbinieku darba samaksas sistēmā, kas liedz iespēju piesaistīt jaunus darbiniekus veicamo funkciju un uzdevumu nozīmībai atbilstošā apmērā.
- b. Valsts budžeta līdzekļu izlietojums (pielikumā – *Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu*) kopumā uzskatāms par efektīvu. Tomēr, kā norādīts jau 1999. gadā veiktās Valsts valodas centra finanšu revīzijas atzinumā, “*valsts budžeta finansējums Valsts valodas centram ir viens no mazākajiem Tieslietu ministrijas pakļautības un pārraudzības iestāžu vidū un izvērstākai darbībai nepietiekams.*”
- c. Par iepriekšējiem pārskata gadiem veiktās revīzijas (1999. g.) ieteikumu realizēšanai veikti nepieciešamie pasākumi. pilnveidojot iestādes grāmatvedības uzskaiti un pamatlīdzekļu izmantošanas kārtību. Turpinās iestādes iekšējās kontroles sistēmas pilnveide.
- d. Pakalpojumu kvalitātes uzlabošanas nolūkā izvērtēta iespēja pieņemt personu iesniegumus elektroniskā veidā. Secināts, ka gadījumos, kas būtiski skar personu tiesības un intereses, nepieciešams arī elektroniskais paraksts, kura ieviešana valstī vēl nav nodrošināta.
- e. Formāla sabiedrības aptauja par Valsts valodas centra darbību nav veikta, neformālā veidā tās rezultāti atspoguļoti plašsaziņas līdzekļos.

7.2. Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana:

- a. Valsts valodas centrā regulāri notiek personāla profesionālās sagatavotības semināri, konkrēti – juridiskos un cilvēktiesību jautājumos saistībā ar *Valsts valodas likuma īstenošanu*, it īpaši lingvistisko cilvēktiesību aspektā;
- b. Valsts valodas centra ierēdņi 2004. gadā apmeklējuši Valsts administrācijas skolas u.c. izglītojošu institūciju rīkotus mācību kursus.

8. Prognozes un plāni nākamajam gadam:
- 8.1. iestādes finanšu saistības uz 2005. gada 1. janvāri:
debitoru parāds – Ls 1971;
kreditoru parāds – Ls 8273;
  - 8.2. iestādes administrēšanas sistēma optimizēta, 2004. gadā turpinot tās struktūras reorganizāciju atbilstoši *Valsts valodas centra nolikumā* un *Valsts pārvaldes iekārtas likumā* paredzētajam modelim;
  - 8.3. minētās reorganizācijas mērķis – iestādes darbības uzlabošana likumīgajās sabiedrības interesēs (sabiedriskā un administratīvā uzraudzība), lai nodrošinātu *Valsts valodas likuma* prasību izpildi;
  - 8.4. personāla plānošanas jomā paredzēta iestādes administratīvās kapacitātes attīstība, būtiski palielinot Kontroles daļas darbinieku – valodas inspektoru – skaitu;
  - 8.5. arvien aktuāla ir precizēta finansējuma plāna izstrāde un iesniegšana valdībā, īpaši ņemot vērā funkciju optimizācijas iespējas gan resora ietvaros, gan ārpus tiem.
9. Valsts valodas centram pastāv izvērsta starptautiskā sadarbība ar gandrīz visām Eiropas valstīm, ASV, Kanādu, Austrāliju u.c. valstīm – gan valodas politikas īstenošanas un lingvistiskās likumdošanas, gan sociolingvistiskās situācijas izpētes un valodiskās vides aizsardzības jomā, kā arī pamattautības un minoritāšu lingvistisko tiesību ievērošanas aspektā.
10. Valsts valodas centrs atbalsta un veicina zinātniskos pētījumus par latviešu valodu kā LR valsts valodu, galvenokārt sociolingvistikas un onomastikas nozarē (sadarbībā ar IZM Valsts valodas aģentūru un LU Latviešu valodas institūtu).

**LR Tieslietu ministrijas
Valsts valodas centra
direktors
Agris Timuška**

Rīgā, 29.06.2005.

Informācija par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu 2004. gadā

1.tabula

Aktīvi un pasīvi (kopsavilkuma bilance)

(latos)

Nr. p.k.		Gada sākumā	Gada beigās
1.	Aktīvi:	13 448	7499
1.1.	ilgtermiņa ieguldījumi	2911	1315
1.2.	apgrozāmie līdzekļi	10 537	6184
2.	Pasīvi:	13 448	7499
2.1.	pašu kapitāls	3819	-774
2.2.	kreditori	9629	8273

2.tabula

Valsts pamatbudžeta līdzekļu izlietojums

(latos)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	107 071	90 112	86 747
1.1.	dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	97 761	85 712	85 714
1.2.	dotācija īpašiem mērķiem	-	-	-
1.3.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	9310	4400	1033
1.4.	ārvalstu finanšu palīdzība	-	-	-
2.	Izdevumi (kopā):	102 161	90 112	90 093
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):	101 861	89 812	89 793
2.1.1.	atalgojumi	53 004	50 989	50 970
2.1.2.	komandējumi	6111	5000	6873
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas	-	-	-
2.1.4.	pārējie uzturēšanas izdevumi	42 746	33 823	31 950
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	300	300	300
2.2.1.	kapitālās iegādes	300	300	300
2.2.2.	kapitālais remonts	-	-	-
2.2.3.	investīcijas	-	-	-
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits	22	20	20
3.2.	vidējā darba alga	170	183	170

3.tabula

Valsts speciālā budžeta līdzekļu izlietojums

(latos)

Nr. p.k.		Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Ieņēmumi (kopā):	—	—	—
1.1.	īpašiem mērķiem iezīmētie ieņēmumi			
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi			
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība			
2.	Izdevumi (kopā):	—	—	—
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā):			
2.1.1.	atalgojumi			
2.1.2.	komandējumi			
2.1.3.	subsīdijas un dotācijas			
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):			
2.2.1.	kapitālās iegādes			
2.2.2.	kapitālais remonts			
2.2.3.	investīcijas			
3.	Nodarbinātība:	—	—	—
3.1.	faktiskais nodarbināto skaits			
3.2.	vidējā darba alga			

Piezīme. Iestādes, kurām ir vairāki speciālie budžeti (fondi), šādu tabulu aizpilda par katru speciālo budžetu atsevišķi.

4.tabula

Maksas pakalpojumi un to izcenojumi, citi pašu ieņēmumi

(latos)

Nr. p.k.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi*	Izcenojums	Faktiskie ieņēmumi
1.	Izziņa par valsts valodas prasmes apliecību autentiskumu	3,00	0
2.	Izziņa par uzņēmumu, organizāciju nosaukumu atbilstību Valsts valodas likumam	5,00	80
3.	Mācību un informatīvi metodisko materiālu realizēšana	0.50 – 4.00	953
	Kopā	—	1033

* Var grupēt ieņēmumu veidus un minēt maksas pakalpojumu vidējos izcenojumus.

5.tabula

**Ministrijas pakļautībā un pārraudzībā esošo budžeta finansēto institūciju
saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums**

(latos)

Nr. p.k.		
1.	Saņemts (kopā):	—
1.1.	lielākie ziedotāji:	
1.1.1.	Latvijas uzņēmējdarbības un privātās personas:	
1.1.2.	ārvalstu uzņēmējdarbības un privātās personas:	
2.	Izlietots (kopā):	—
2.1.	finansētie pasākumi (kopā)*:	
2.1.1.	algu izmaksas	
2.1.2.	komandējumi	
2.1.3.	pamatlīdzekļu iegāde	
2.1.4.	kapitālais remonts	

* Apkopojums par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem.

6.tabula

Iemaksas starptautiskajām organizācijām

(latos)

Nr. p.k.	Organizācijas nosaukums	Iepriekšējā gadā	Pārskata gadā
	—	—	—

*LR Tieslietu ministrijas
Valsts valodas centra
direktors
Agris Timuška*

Rīgā, 30. 06. 2005